

Tillsyn fritidsbåtshamnar 2006 Kampanjinformation nr 2. Tillsyn båtottenfärger

Kampanjinformation i delprojekt Tillsyn fritidsbåtshamnar 2006

- Nr 1. (24 februari 2006). Översiktlig redovisning av alla moment A - D i delprojektet:
A Sjömackar: Alkylatbensin från pump + frågor om invallning m.m.
B Upptagsplatser: Spolplattor med rening
C Båtottenfärger: Ingen otillåten försäljning och minskad användning av antifouling.
D Uppläggningsplatser: Hantering av farligt avfall.
- Nr 2. Båtottenfärger (moment C)
- Nr 3. Sjömackar (del av moment A) och uppläggningsplatser (moment D)
- Nr 4. Spolplattor och rening (moment B)
- Nr 5. Informations- och diskussionsträffar med hamnsvariga, båtklubbar m.fl.

Nr 2 - 5 ges ut i april 2006.

Ytterligare kampanjinformation kan komma efterhand.

Bakgrund

Se först *Fritidsbåtshamnar tillsynshandledning för miljökontoren, maj 2005*¹ sid 19 - 21

Mer om regler och vilka produkter som förekommer

Båtottenfärger, eller antifoulingprodukter (AFP) som motverkar påväxt på kemisk väg måste godkännas som bekämpningsmedel av Kemikalieinspektionen (se [bilaga 2](#)).

Bestämmelserna finns i [förordning \(2000:338\) om biocidprodukter](#).

Av godkännandet framgår om produkten är avsedd för fritidsbåtar eller för yrkesmässigt bruk samt i vilka vatten den får användas. Färger som verkar fysikaliskt behöver inte godkännas.

Följande gäller för båtottenfärger som är bekämpningsmedel (kemiskt verksamma AFP):

- Båtottenfärg med kemisk verkan får endast användas på båtar med huvudsaklig användning på västkusten, med undantag av en produkt som får användas även på ostkusten (se lista A bilaga 2). En produkt är godkänd endast för användning mot skeppsmask på träbåtar (se lista B, bilaga 2).

---

¹ http://www.vgregion.se/upload/Regionkanslierna/Miljösamverkan/Fritidsbåt/fritidsbaat_handledning_maj05.pdf

- Båtbottenfärg avsedd för yrkesmässig användning på fartyg får inte användas på fritidsbåtar (se lista C, bilaga 2).
- Båtbottenfärg vars godkännande upphört får inte överlåtas oavsett användningsområde (se lista D, bilaga 2).
- Båtbottenfärg vars godkännande upphört, och är avsedd för fritidsbåtar, får trots detta användas, men inte överlåtas.
- Inga båtbottenfärger är godkända för båtar med en egenvikt under 200 kg.

”Norgefärger”

För säkerhets skull påpekas här att kemiskt verksamma antifoulingfärger som är tillåtna i annat land inte är tillåtna i Sverige om de saknar svenskt godkännande.

Färg som säljs och används i Norge och erbjuds svenska båtägare är exempel på detta. Det saknas ännu krav på godkännande av dessa färger i Norge. Norge är visserligen bundet av biociddirektivet, men har till 2010 på sig att införa bestämmelser.

Tennorganiska ämnen är dock förbjudna i Norge.

Vad de norska fritidsbåtsfärgernas innehåller har vi inte tagit reda på, men man kan anta att det i vart fall är mer koppar än i färger godkända i Sverige.

De norska färgerna är naturligtvis inte tillåtna vare sig att överlåta eller att använda i Sverige.

Mer om miljöpåverkan

Kemiskt verkande färger fungerar genom att giftiga ämnen kontinuerligt läcker ut till omgivande vatten. Läckaget av giftiga ämnen är störst i början för att sedan gradvis minska. Småbåtshamnar är oftast lokaliserade till grunda, skyddade vikar med begränsad vattenomsättning, vilket ger en hög koncentration av giftiga ämnen i vattnet. Grunda vikar fungerar också som barnkammare för många vattenlevande organismer, t.ex. fisk. Sjösättningen av fritidsbåtar sammanfaller i tiden med den känsliga reproduktionsperioden för många arter. Detta kan ha stor påverkan på det marina ekosystemet, bland annat genom negativa effekter på blåstång och torsk, som båda betraktas som arter viktiga för ekosystemets struktur och stabilitet. Störningar av reproduktionen hos blåstång är allvarlig eftersom tångbältena tillhör den artrikaste biotopen i havet och fungerar som yngelplats, skydd och födosöksområde för t.ex. fisk.

Godkända färger för fritidsbåtar innehåller kopparföreningar och/eller Irgarol. Ur hälsosynpunkt är dessa färger farliga vid inandning, hudkontakt och förtäring. Irgarol kan ge allergi vid hudkontakt och irriterar ögonen.

Fartygsfärger kan innehålla andra ämnen än kopparföreningar och Irgarol. Färger som innehåller isotiazolin är farliga vid inandning, hudkontakt och förtäring. Den främsta hälsoriskerna är hudsensibilisering med påföljande allergier. I djurförsök med zinkpyrition har skador på nervsystem och reproduktionen påvisats. Den allvarligaste risken för hälsan vid användning av produkter med zinkpyrition är irritation på ögon och hud. Tennorganiska föreningar, som kan förekomma i fartygsfärger vars godkännande upphört, kan medföra skador på centrala nervsystemet, immunförsvaret, fortplantningsförmågan, foster samt ögonskador.

Mer om alternativen till bekämpningsmedel (kemiska AFP)

Båtägare som avstår från kemiskt verksamma AFP måste vidta andra åtgärder för att minska problemen med beväxning. Helt giftfria bottenfärger som på annat sätt än med kemisk verkan ska minska beväxning finns, men är i de flesta fall ännu inte tillräckligt effektiva som enda åtgärd.

Det tillåtna läckaget av giftiga ämnen från nu godkända kemiskt verksamma AFP är mycket lägre än från de gamla färgerna, vissa fall 65-70 % lägre än tidigare. Dessutom har flera ämnen som är extremt giftiga för vattenlevande organismer förbjudits. Tillsammans innebär detta att den påväxthindrande effekten är mindre än tidigare och att också båtägare som använder kemiskt verksamma AFP kan behöva komplettera med andra åtgärder för att uppnå samma effekt.

Exempel på åtgärder

- Vänta med att sjösätta båten tills man vet att den ska användas.
- Tvätta båten i sjön, manuellt eller i särskild båttvätt om sådan finns att tillgå. Inte lämpligt för båtar med kemiskt verksamma AFP, såvida inte tvätten är utrustad med uppsamling och rening.
- Ta upp och tvätta av, eventuellt skrapa, båten några gånger under säsongen. Inte lämpligt för båtar med kemiskt verksamma AFP, såvida inte tvätten är utrustad med uppsamling och rening.
- Ta upp båten på land när den inte används. Lämpligt när båten inte används så ofta (lämpar sig bäst för mindre båtar).
- Ta upp båten lite tidigare på säsongen, i stället för att låta den ligga oanvänd.
- ”Luftdocka”: Båten körs upp på, eller lyfts upp av, en anordning på båtplatsen så att båten ligger förtöjd utan vattenkontakt. Ett par exempel på sådana tekniker som finns på marknaden är GreenMarine (www.greenmarine.se) och JetFloat (www.jetfloat.nu)
- Förvara båten i sötvatten en tid (där de marina organismerna dör) t.ex. i en älvmyrning om möjlighet finns.

Mer information

Kemikalieinspektionens sida *Båtbottenfärger* (http://www.kemi.se/templates/Page___3085.aspx) med bland annat information om verksamma ämnen, listor över kemiskt och fysikaliskt verkande färger samt mekaniska metoder, samt faktabladet *Båtbottenfärger för fritidsbåtar*.

Sjöfartsverkets sida *Ren båtbottnen* (http://www.sjofartsverket.se/templates/SFVXPage___429.aspx), med bland annat *Antifoulingssystem på svenska marknaden* som redovisar både kemiska AFP, andra bottenfärger och andra tekniker såsom båttvätt med mera.

Se även de länkar som anges under rubriken *Information, uppmuntra till alternativ* nedan.

Tillsyn av försäljning

- Tillsynen bedrivs genom att försäljningsställen i kommunen besöks. Det gäller då att inte enbart titta i hyllor och försäljningsdiskar, utan också i förråd, bodar m.m. som finns i verksamheten.
- Försäljningsställen/eventuella försäljningsställen som bör inspekteras är småbåtsvarv, marinor, båtservicefirmor, sjömackar, kranfirmor som arbetar med sjösättning och snarlika verksamheter. Vanlig färghandel är inte lika prioriterad.
- Eftersom denna tillsyn nästan uttryckligen innebär en misstanke om att allt kanske inte går rätt till, så kan den vara lite känslig och tuff. Vi rekommenderar därför att den utförs av två inspektörer gemensamt. Varför inte arbeta tillsammans med grannkommunen?
- Syftet med tillsynen är inte att ”sätta dit” någon, syftet är att få bort de otillåtna färgerna för att skydda miljön. Därför rekommenderas att miljökontoret går ut med förhandsinformation om att kontroller kommer att göras. Det kan ske via utskick till de ställen man planerar att inspektera, och/eller via annons i lokalpressen och/eller på kommunens webbplats.
Bilaga 1: Förslag på information.

Några praktiska tips för tillsynsbesöken:

- Ta med kamera och fotodokumentera förpackningar, etiketter m.m. så snart något som eventuellt kan vara orätt eller olämpligt påträffas.
- Ta med provtagningsburkar, så att det finns *möjlighet* att ta prov om det skulle visa sig intressant vid inspektionen. Det skulle t.ex. kunna gälla färg från eventuella förpackningar eller kärl med otydlig eller ingen märkning, som kan misstänkas handla om att färg avsedd för fartyg portioneras ut från storförpackning till småbåtsägare. Provtagning ser vi dock inte som en rutinmässig eller central del av denna tillsyn. Och även om ett prov tas, är det inte säkert att det direkt behöver skickas för analys. Men om en lagöverträdelse misstänks och det blir en åtalsanmälan kan provet kanske komma att analyseras som ett led i åklagarens utredning.
- Om omärkt eller otydligt märkta produkter påträffas be alltid verksamhetsutövaren om en förklaring till vilken produkt det är.
- Hur känna igen om produkten är otillåten? Kolla märkningen! Se om produkten förekommer på lista A eller B i bilaga 2. Om det är ett bekämpningsmedel men den inte förekommer på lista A eller B, så är den otillåten för fritidsbåtar. Är burken omärkt, se föregående punkter.
- Påträffas korrekt märkt och godkänd fartygsfärg, se lista C i bilaga 2, som överläts till fritidsbåtsägare gör sig verksamhetsutövaren inte skyldig till ett direkt brott mot förordning (2000:338) om biocidprodukter. Överlåtaren har nämligen ingen skyldighet att kontrollera vad färgen ska användas till. Däremot strider det mot miljöbalkens syften och hänsynsregler och sådan överlåtelse bör påtalas. Se uppföljning av inspektion nedan.

Uppföljning av inspektion

- Kontakta åklagare när ni påträffat en säker (eller trolig) straffbar regelöverträdelse hos verksamhetsutövaren/överlåtaren. Vi bedömer att det kan handla om följande överträdelser:
  - Inte längre godkänd antifoulingfärg överlåts (lista D i bilaga 2). MB 29:4 (sälja bekämpningsmedel som inte är godkända)
  - Antifoulingfärg från annat land som saknar svenskt godkännande överlåts. MB 29:4 (sälja bekämpningsmedel som inte är godkända)
  - Färgförpackningar som är omärkta, eller inte alls uppfyller kraven på märkning enligt reglerna för märkning av kemiska produkter överlåts. Det gäller vare sig det är en färg som är bekämpningsmedel eller annan färg. MB 29:6 (underlåter skyldighet att märka en kemiska produkt)
  - Verksamhetsutövaren blandar ihop egna antifoulingprodukter genom att t.ex. hälla kopparpulver i en vanlig giftfri bottenfärg. MB 29:4 (sälja bekämpningsmedel som inte är godkända) och MB 29:3 (miljöfarlig kemikaliehantering)
- Om överlåtelse av fartygsfärg till privatpersoner förekommer eller verkar sannolik: Skriv ett inspektionsmeddelande och påtala det olämpliga i att överlåta fartygsfärg på ett sätt som medverkar till att båtägare blir lagbrytare om de kommer att använda färgen på sina fritidsbåtar. I uppenbara och grova fall kan i stället ett föreläggande skrivas om att upphöra med försäljning till fritidsbåtsägare. Hänvisningar görs till MB 2:3 (försiktighetsprincipen) och MB 2:6 (utbytesregeln).
- Om det genom inspektionerna framkommer uppgifter om fritidsbåtsägare som använder inte tillåten färg (d.v.s. godkänd eller tidigare godkänd fartygsfärg eller eventuella hemkörda bekämpningsmedelsfärger eller färg för fritidsbåtar från annat land som saknar svenskt godkännande - däremot är det inte otillåtet att *använda* fritidsbåtsfärger vars godkännande upphört) rekommenderar vi inte uppföljning i form av åtalsanmälan, det är knappast realistiskt att sådana ärenden kan drivas till åtal och därför inte värt att lägga kraft på. I mycket klara och säkra fall av otillåten användning är tillsynsmyndigheten dock skyldig att åtalsanmäla.

Information, uppmuntra till alternativ

Se ovan under *Bakgrund - Mer om alternativen till bekämpningsmedel*.

Uppgiften är alltså att göra dessa alternativ kända, och väcka intresse för att tillämpa dem.

Träffar

Vi tror det i första hand kan göras via de träffar med representanter för båtklubbar med flera som vi rekommenderar miljökontoren att ta initiativ till². Dessa kan sedan föra frågan vidare till medlemmar och andra båtägare.

---

² Se kampanjinformation nr 5.

Information i annonser eller på kommunens webbplats

Det är naturligtvis också möjligt och bra att via annonser, artiklar i kommunens informationsblad, på dess webbplats eller på liknande sätt också vända sig direkt till varje båtägare. Miljösamverkan Västra Götalands affisch Båtbottenfärger kan användas för sådan information, eller som underlag. Det finns också annat material att använda sig av som underlag eller för att hitta formuleringar, eller att helt enkelt länka till från kommunens webbplats:

Håll Sverige Rent har bra information på denna webbadress:

<http://www.giftfrimiljo.nu/sa/node.asp?node=1450>.

Det samma gäller Svenska Naturskyddsföreningen på

<http://www.snf.se/verksamhet/kust-hav/batliv-batbottenfarger.htm>

Titta gärna också i broschyren "I love båtliv" som finns på Svenska Båtunionens webbplats:

<http://www.batunionen.com/www/pages/organisation/getDocuments.asp?fID=54>

Beväxningen är ett problem

I information och dialog om dessa frågor måste man ha respekt för att påväxten på båtar som används i havet *är* ett reellt problem. Påväxten av alger, havstulpaner och musslor på båtbottnen kan lätt bli mycket omfattande och medför att båtens fart hämmas betydligt, och att bränsleåtgången ökar för motorbåtar. Påväxten innebär också merarbete och kostnader för båtägaren vid underhållet av båten. Båtar på västkusten med träskrov kan också allvarligt skadas (skeppsmask).

Men miljöpåverkan från färgerna är också ett reellt problem. Det kan därför vara rimligt att båtägarna, när det är praktiskt genomförbart, tar på sig både lite mer arbete och kanske lite högre kostnader för att undvika att använda bekämpningsmedlen.

"Positiv marknadsföring"

I all information i dessa frågor, vare sig det är muntligt på möten m.m. eller via annonser och annat skriftligt material rekommenderas ett positivt angreppssätt som visar på möjligheter istället för att anklaga.

Hellre något i stil med: "Du kan bidra till en friskare miljö...." än "Förgifta inte vår miljö ...."

Bilaga 1 till kampanjinformation 2

Förslag på information att gå ut med innan tillsynsbesöken

Kontroll görs av att inga otillåtna båtbottnfärger säljs

Giftiga båtbottnfärger, så kallade antifoulingprodukter, får endast användas om de är godkända som bekämpningsmedel av Kemikalieinspektionen.

Numera är med hänsyn till miljön endast vissa sådana färger godkända för fritidsbåtar. Dessutom får inte alla båtar överallt använda dessa färger.

För fritidsbåtar gäller att inga färger är godkända för båtar upp till 200 kg vikt, och inga är heller godkända för på båtar som huvudsakligen används i sötvatten.

Även godkänd användning av godkända antifoulingfärger medför dock ofrånkomligen en påverkan på miljön, det handlar ju trots allt om ämnen med giftverkan som ska hindra beväxning på båtbottnen.

Alla båtägare bör därför så långt det är praktiskt möjligt övergå till alternativa, helt giftfria båtbottnfärger. Det kan ofta innebära en del merarbete i form av bottenvätt under säsongen, men det kan väl miljön vara värd!

I denna information vill vi dock särskilt uppmärksamma ett annat problem:

Enligt uppgifter från båtägare och andra förekommer det tyvärr att antifoulingprodukter som inte är godkända för fritidsbåtar används, både fartygsfärger och färger vars godkännande har upphört. Och än värre, att sådana produkter fortfarande kan köpas.

Den båtägare som har kvar båtbottnfärg avsedd för fritidsbåtar men vars godkännande har upphört begår inget formellt brott om färgen används. För miljöns bästa bör man emellertid avstå från att använda färgen och i stället lämna in den på en miljöstation

Den som säljer, eller på annat sätt överlåter, sådan färg begår däremot ett brott.

Miljökontoret kommer under våren/försommaren att kontrollera att sådan otillåten försäljning inte sker i kommunen. Kontrollen omfattar också överlåtelse av fartygsfärg till fritidsbåtsägare.

Varv, marinor, butiker med flera verksamheter med ”båtanknytning” kommer att inspekteras.

Motsvarande kontroller görs också i andra kommuner i länet.

Vår förhoppning är givetvis att vi inte ska göra några fynd alls i vår kommun!

De som eventuellt har numera otillåtna färger kvar i lager bör därför snarast lämna in dem som farligt avfall till ....xxx miljöstation ....., eller ring entreprenör ..... för att få det hämtat.

Miljökontoret i xx - kommun, tel xxxx

Bilaga 2 till kampanjinformation 2

För utförligare information om godkända antifoulingprodukter och om sådana vars godkännande upphört efter 1986, se Kemikalieinspektionens webbplats på http://www.kemi.se/templates/Page____1639.aspx

Där finns uppgifter om ingående substanser, användningsområde med mera.

Listorna här är dock kompletta (13 mars 2006) vad gäller produktnamn och registreringsnummer.

Lista A Antifoulingprodukter godkända som bekämpningsmedel klass 3 för fritidsbåtar

Preparatnamn och registreringsnummer

Basic 4183

Cruiser 4334

Cruiser Polishing Antifouling 4725

Cruiser White 4337

EcoMar 2000 4556 (anm: godkänt också för ostkusten, övriga endast för västkusten)

Fabi 3959

Hard Racing Xtra 4596

Micron WQ 4333

Micron WQ White 4336

Mille White SE 4369

Mille Xtra 4595

Seajet 032 ECO 4724

Trilux 4335

Trilux Prop-o-Drev 3914

Trilux White 4338

VC 17 New Technology 4116

Lista B Antifoulingprodukter godkända som bekämpningsmedel klass 3 för bekämpning av skeppsmask på träbåtar

CT Kopperstoff Fabi Skeppsmask 4938

Basic 4183 (finns även med på lista A)

Lista C Antifoulingprodukter godkända som bekämpningsmedel klass 2 för fartyg

Preparatnamn och registreringsnummer

Antifouling Sargasso AL KNM 4223

Antifouling Seaguardian 4318

Antifouling Seaquantum Classic 4697

Antifouling Seaquantum Classic Blue 4698

Antifouling Seaquantum FB 4676

Antifouling Seaquantum Plus 4696

Antifouling Seaqueen 4695

Antifouling Super Tropic 3895
Hempel's Antifouling Classic S 7611 4185
Hempel's Antifouling Combic ALU 71800 4481
Hempel's Antifouling Globic 81900 4427
Hempel's Antifouling Globic 81920 4426
Hempel's Antifouling Globic 81950 4495
Hempel's Antifouling Olympic 86951 4539
Interclene BCA 400-serie 3896
Intersmooth 360 Spc 4480
Intersmooth 460 Spc 4479
Interspeed 617 3897
Interspeed Extra BWO 500 Röd 3931
Interspeed Premium Antifouling Black (BWO 992) 4296
Seatender 10 4228
Shiranami - Vit Våg 4079
Sigmaplane Ecol Antifouling 4008
Sigmarine Antifouling 3948
Trilux 33 Superyacht 800 Tin Replacement Antifouling 4594

Lista D Tidigare men inte längre godkända antifoulingprodukter

Omfattar preparat vars godkännande upphörde efter 1986-12-31

Preparatnamn, registreringsnummer, datum då godkännande upphävts

Färger för fritidsbåtar (bekämpningsmedel klass 3)

Cruiser Superior 3917 1998-12-31
Fabi Bottenfärg 3910 1998-12-31
Hard Racing K 3996 1998-12-31
Hard Racing V 3913 1998-12-31
Hempel's yacht classic 3921 1996-12-31
Interspeed 2000 3915 1998-12-31
Le Fant Antifouling Silk - Finish O 4044 1998-12-31
Le Fant Antifouling Silk - Finish P 4043 1998-12-31
Le Fant Antifouling Silk-Finish Pow 4190 1998-12-31
Micron 3945 1998-12-31
Mille Alu 3923 1998-12-31
Mille Alu S 3995 1998-12-31
Mille Dynamic K 3994 1998-12-31
Mille Dynamic V 3919 1998-12-31
MPX 3916 1998-12-31
Penguin Durahart 3912 1998-12-31
Penguin Non Stop 3989 1998-12-31
Penguin Racing 3911 1998-12-31
Penguin Racing Ostkust 3990 1998-12-31
Seajet 033 SW 4078 1998-12-31
Seajet 033 SW White 4077 1998-12-31
Shiranami II - Vit Våg 4084 1998-12-31
V P - Antifouling 3918 2001-12-31
VC 17 m 3909 1996-12-31

VC 17 m Ostkustkvalitet 3920 1998-12-31
VC 17 M Västkustkvalitet 3908 1998-12-31
VC 17 Original 3907 1998-12-31
VC Offshore 3922 1998-12-31
Volvo Penta Antifouling 4247 1998-12-31
Yacht classic II 4004 1996-12-31
Yacht Classic S II 4184 2001-12-31

Färger för fartyg (bekämpningsmedel klass 1 eller 2)

Antifouling Alusea 4092 1998-12-31
Antifouling seaconomy 300 3902 1996-12-31
Antifouling Seaconomy S1 4082 1998-12-31
Antifouling Seaconomy S2 4229 2001-12-31
Antifouling Seamate FB 30 4297 2001-12-31
Antifouling seamate hb 33 3905 1996-12-31
Antifouling Seamate HB 33 S2 4081 1998-12-31
Antifouling Seamate SB 33 4080 2001-12-31
Antifouling Seavictor 40 4011 2001-12-31
Antifouling Seavictor 50 3901 2001-12-31
Antifouling Super Tropic-F 4137 2001-12-31
Hempel's antifouling classic 7611 3925 1996-12-31
Hempel's Antifouling Classic 7634 3899 1998-12-31
Hempel's Antifouling Nautic 7190 3898 2005-12-31
Hempel's Antifouling Nautic SP-ACE 79031 4353 2001-12-31
Hempel's Antifouling Nautic SP-ACE 79051 4141 2001-12-31
Hempel's antifouling olympic hi 766 3900 1995-12-31
Hempel's Antifouling Mille Alu 71601 4340 2001-12-31
Intersmooth BFA 230-serie 3906 2001-12-31
Interswift BKA 040-serie 3904 2001-12-31
Interswift tin free bto 540-serie 3932 1994-12-31
Interviron Super 3933 2001-12-31
Interviron Super BQO 405 4003 2001-12-31
netrex af 4138 1997-12-31
Seaflo 15 4227 2001-12-31
Sigmaplane HB Antifouling 3903 2001-12-31
